se proto podle § 174 o. hor. zák. v propůjčených důlních měrách díti rubání co možná úplně (srov. rozh. č. 14606 Sb. n. s.). Z uvedených zákonných ustanovení plyne, že, dokud propůjčka trvá, dotýká se odklizení (demolice) budovy veřejných zájmů a nemůže po tu dobu, i kdyby sousedům, tedy v našem případě žalobci, vzešel ze stavebního povolení věcný nárok na odstranění stavby, po tuto dobu býti žalobcem uplatněn. Otázku, zda tak bude moci žalobce učiniti po zániku propůjčky, netřeba řešiti, neboť není předmětem tohoto sporu. Právem proto byla žaloba zamítnuta, a to i co do své určovací žalobní prosby, ježto prosba ta i jako samostatná prosba žalobní podle § 228 c. ř. s. nemůže obstáti pro nedostatek bezodkladného právního zájmu na požadovaném určení. Na věci nic nemění, že důlní budova byla již odklizena a důl zasypán, ježto báňský úřad může kdykoliv nařídit zřízení hlavního vstupního díla, i když bylo zasypáno (srov. Budw. 7593/10-A), nehledíc k tomu, že jde v tomto případě pouze o odklad v dolování.

Čís. 15500.

Zaplatil-li nájemce předem nájemné za určité období a nájemní smlouva byla před koncem tohoto období rozvázána, jest oprávněn domáhati se náhrady na novém nájemci, jenž neujednav s pronájemcem bezúplatnost užívání užíval nájemní věci do konce období.

(Rozh. ze dne 15. října 1936, Rv I 71/35.)

Úpadce Otto P. jako nájemník krámu v domě manželů U-ových v Ch. zaplatil pronajímatelům nájemné z krámu předem za celé čtvrtletí od 1. dubna až do 30. června 1933 ve výši 2.750 Kč. Nájemní smluva byla dohodou stran dne 17. května 1933 rozvázána, při čemž pronajímatelé písemně potvrdili, že nájemné jest zapraveno až do tohoto dne. Žalovaná si na to dne 18. května 1933 najala krám najatý dříve úpadcem, ale zaplatila majitelům domu nájemné teprve od 1. července 1933; její tvrzení, že jí pronajímatelé místo slevy na nájemném přenechali krám za dobu od 18. května 1933 až do 30. června 1933 bez úplaty, spokojujíce se zaplacením nájemného teprve od 1. července 1933, neodpovídalo pravdě. Žalobce (správce konkursní podstaty Otto P.) domáhá se na žalované náhrady nájemného, připadajícího na dobu od 18. května až do 30. června 1933 v nesporné výši 1.789 Kč, maje za to, že žalovaná o tuto částku jest obohacena. Prvý soud uznal podle žaloby. Odvolací soud žalobu zamítl.

Nejvyšší soud obnovil rozsudek prvého soudu.

Důvody:

Žalovaná jako nájemkyně byla povinna zaplatiti sama pronajímatelům nájemné z krámu za dobu od 18. května až do 30. června 1933 (§§ 1090, 1092 obč. zák.), neboť namítaná bezplatnost nebyla proká-

zána. Tento náklad náležející žalované byl za ni učiněn úpadcem, jenž zapraviv nájemné až do 17. května 1933 podle potvrzení z téhož dne neměl dalšího závazku. Žalovaná netvrdila v první stolici, že úpadce byl smlouvou nebo zákonem zavázán zaplatiti sporné nájemné místo žalované. Skutková zjištění nižších soudů zakládají skutkovou podstatu § 1042 obč. zák., neboť úpadce učinil za žalovanou náklad, který podle zákona (plen. rozh. č. 10632 Sb. n. s.) byla by měla učiniti ona sama. Správci úpadkové podstaty přísluší proto právo žádati náhrady, ježto se v pochybnosti předpokládá zavazovací úmysl toho, kdo učinil takový náklad (rozh. č. 10666 Sb. n. s.), a opak toho vůbec nebyl tvrzen. Žalobní nárok jest proto odůvodněn.

Čís. 15501.

I pro pohledávky požívající úlev podle vlád. nař. čís. 250/35 Sb. z. a n. lze žalovati na plnění.

(Rozh. ze dne 15. října 1936, Rv I 1897/36.)

V námitkách proti směnečnému platebnímu příkazu uplatnili žalovaní jen, že jsou zemědělci ve smyslu § 1 vlád. nař. čís. 250/35 Sb. z. a n. a že žalovaná pohledávka není hledíc k předpisu § 13 cit. vlád. nař. dosud splatná, takže žaloba jest předčasná. Nižší soudy těmto námitkám vyhověly a zrušily směnečný platební příkaz.

Nejvyšší soud ponechal směnečný platební příkaz v platnosti.

Důvody:

Oba žalovaní jsou zemědělci ve smyslu § 1, odst. 1 vl. nař. z 21. prosince 1935 č. 250 Sb. z. a n., žalovaná pohledávka byla splatnou před 1. lednem 1936 a vznik její spadá ve smyslu § 17, odst. 1 f) uved. vl. nař. do doby před 9. květnem 1933. U žalované pohledávky jsou tudíž základní podmínky pro úlevu při splácení pohledávek za zemědělci podle vl. nař. ze dne 21. prosince 1935. Žalovaní nepopírají jsoucnost zažalované pohledávky. Jejich směnečné námitky soustřeďují se toliko ve tvrzení, že zažalovaná pohledávka není splatná hledíc k ustanovení § 13 uved. vl. nař. Pro právní názor, projevený ve směnečných námitkách, že zažalovaná pohledávka není splatná, uvedené vládní nařízení neposkytuje opory. Při jeho výkladu jest hleděti k tomu, že tu jde o právní pravidla výjimečná. Nevylučuje-li jejich doslov každou pochybnost o jejich dosahu, vyžaduje jejich výjimečná povaha výklad omezující (restriktivní), tedy výklad, který by byl pro věřitele spojen s nejmenší újmou, ovšem pokud se tím nemaří účel tohoto vládního nařízení. Žalovaná strana hájí názor, že ustanovení § 13 vl. nař. překáží samé splatnosti zažalované pohledávky a že v důsledku toho je žaloba předčasná, dokud nedospěly splátky poskytnuté úlevou ve vládním nařízení. To by znamenalo, že by takové žaloby o plnění před dospělostí